

Sbírka soudních rozhodnutí

Věc T-370/11

Polská republika
v.
Evropská komise

„Životní prostředí — Směrnice 2003/87/ES — Systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů — Přejícná pravidla harmonizovaného přidělování bezplatných povolenek na emise od roku 2013 — Referenční hodnoty pro výpočet přidělování povolenek na emise — Rovné zacházení — Proporcionalita“

Shrnutí – rozsudek Tribunálu (sedmého senátu) ze dne 7. března 2013

1. *Akty orgánů — Volba právního základu — Volba, která se musí zakládat na objektivních skutečnostech, které jsou způsobilé být předmětem soudního přezkumu*

(Článek 5 SEU)

2. *Členské státy — Zachované pravomoci — Stanovení podmínek pro využívání energetických zdrojů, volby mezi různými energetickými zdroji a základní skladby zásobování energií — Pravomoc Unie k přijetí opatření v oblasti životního prostředí*

[Článek 192 odst. 2 první pododstavec písm. c) SFEU a čl. 194 odst. 2 druhý pododstavec SFEU]

3. *Právo Evropské unie — Zásady — Rovné zacházení — Pojem — Meze*

(Listina základních práv Evropské unie, články 20 a 21)

4. *Životní prostředí — Příprava politiky Unie — Posuzovací pravomoc zákonodárce Unie — Působnost — Meze — Dodržení zásady proporcionality*

(Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87, čl. 10a odst. 1)

5. *Životní prostředí — Znečištění ovzduší — Směrnice 2003/87 — Systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů — Přejícný režim přidělování bezplatných povolenek na emise — Referenční hodnoty pro výpočet přidělování povolenek na emise — Nerozlišení mezi zařízeními spadajícími do systému pro obchodování s povolenkami v závislosti na druhu použitého paliva — Porušení zásady rovného zacházení — Neexistence*

(Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87, čl. 10a odst. 1; rozhodnutí Komise 2011/278)

6. *Životní prostředí — Znečištění ovzduší — Směrnice 2003/87 — Systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů — Přechodný režim přidělování bezplatných povolenek na emise — Referenční hodnoty pro výpočet přidělování povolenek na emise — Použití referenční účinnosti zemního plynu — Porušení zásady rovného zacházení — Neexistence*

(Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87, čl. 10a odst. 1; rozhodnutí Komise 2011/278)

7. *Životní prostředí — Znečištění ovzduší — Směrnice 2003/87 — Národní alokační plán pro přidělování povolenek na emise skleníkových plynů (NAP) — Rozdělení pravomocí mezi Komisí a členskými státy — Pravomoci členských států — Obchodovací období od roku 2013 — Prostor pro uvážení členských států při výkonu jejich pravomocí — Meze*

(Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87, čl. 9 odst. 3 a čl. 10a odst. 1, a 2009/29, osmý bod odůvodnění)

8. *Životní prostředí — Znečištění ovzduší — Směrnice 2003/87 — Cíl — Snížení emisí skleníkových plynů — Respektování dílčích cílů a určitých nástrojů stanovených směrnicí*

(Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/87, ve znění směrnice 2009/29, druhý, třetí, pátý a sedmý bod odůvodnění a čl. 1 první a druhý pododstavec)

9. *Soudní řízení — Návrh na zahájení řízení — Formální požadavky — Stručné shrnutí žalobních důvodů*

[Statut Soudního dvora, čl. 21 první pododstavec a čl. 53 první pododstavec; jednací řád Tribunálu, čl. 44 odst. 1 písm. c)]

1. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 14)

2. Je pravda, že ve smyslu čl. 194 odst. 2 druhého pododstavce SFEU se opatření stanovená v souladu s postupem podle prvního pododstavce uvedeného odstavce a nezbytná pro dosažení cílů unijní politiky v oblasti energetiky uvedených v odstavci 1 uvedeného článku nedotýkají práva členského státu stanovit podmínky pro využívání svých energetických zdrojů, jeho volby mezi různými energetickými zdroji a základní skladby jeho zásobování energií. Nic však neumožňuje předpokládat, že čl. 194 odst. 2 druhý pododstavec SFEU stanoví obecný zákaz dotknout se uvedeného práva použitelný v unijní politice v oblasti životního prostředí. Na jedné straně je totiž článek 194 SFEU obecným ustanovením pouze v oblasti energetiky, a tudíž vymezuje pravomoc, kterou lze definovat jako odvětvovou. Na druhé straně čl. 194 odst. 2 druhý pododstavec SFEU výslovně odkazuje na čl. 192 odst. 2 první pododstavec písm. c) SFEU. Článek 194 odst. 2 druhý pododstavec SFEU totiž uvádí, že zákaz dotknout se práva členského státu stanovit podmínky pro využívání jeho energetických zdrojů, jeho volby mezi různými energetickými zdroji a základní skladby jeho zásobování energií, se uplatní, aniž je dotčen čl. 192 odst. 2 první pododstavec písm. c) SFEU. Ačkoli je pravda, že posledně uvedené ustanovení má jen procesní povahu, nic to nemění na tom, že stanoví zvláštní pravidla týkající se unijní politiky v oblasti životního prostředí. Z toho vyplývá, že právo uvedené v čl. 194 odst. 2 druhém pododstavci SFEU není v projednávaném případě použitelné, jelikož napadené rozhodnutí je unijním opatřením v rámci politiky Unie v oblasti životního prostředí.

(viz bod 17)

3. Viz znění rozhodnutí.

(viz body 30, 33)

4. Pokud jde o výkon pravomocí, které jsou jí uděleny v oblasti životního prostředí, disponuje Komise širokou posuzovací pravomocí, která předpokládá volbu politické, ekonomické a sociální povahy, na jejímž základě má Komise provést komplexní posouzení a hodnocení provedené s ohledem na obecný cíl snížit emise skleníkových plynů prostřednictvím systému obchodování s povolenkami způsobem efektivním z hlediska nákladů a ekonomicky účinným. Pouze zjevně nepřiměřená povaha opatření přijatého v této oblasti ve vztahu k cíli, který příslušný orgán zamýšlí sledovat, může ovlivnit legalitu takového opatření. Pokud jde o uplatnění zásady proporcionality v užším smyslu, nesmí rozhodnutí Komise, ani pokud je vhodné a nezbytné k dosažení legitimních cílů, způsobovat nevýhody, které jsou v nepoměru ke sledovaným cílům.

(viz body 36, 65, 89, 100)

5. V rámci systému obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, zavedeného směrnicí 2003/87 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství, lze stejné zacházení se zařízeními, která se nacházejí v odlišných situacích z důvodu používání odlišných paliv, při určení referenčních hodnot produktu pro účely přidělení povolenek v rozhodnutí 2011/278, kterým se stanoví přechodná pravidla harmonizovaného přidělování bezplatných povolenek na emise platná v celé Unii od roku 2013, považovat za objektivně odůvodněné.

Odlišení uvedených referenčních hodnot produktu v závislosti na druhu použitého paliva by nemotivovalo průmyslová zařízení používající paliva, která jsou silnými zdroji CO₂, aby hledala řešení umožňující snižování jejich emisí, ale naopak by motivovalo k zachování stávajícího stavu, což by bylo v rozporu s čl. 10a odst. 1 třetím pododstavcem směrnice 2003/87. Kromě toho by takové odlišení znamenalo nebezpečí zvyšování uvedených emisí, neboť průmyslová zařízení používající palivo, které je slabším zdrojem CO₂, by mohla toto palivo nahradit jiným, silnějším zdrojem CO₂, aby získala více bezplatných povolenek na emise.

Mimoto zavedení doplňkového faktoru zohledňujícího použité palivo by nemotivovalo k plné harmonizaci prováděcích opatření k harmonizovanému přidělování bezplatných povolenek platných v celé Unii, ale mělo by za následek odlišná pravidla pro zařízení v rámci téhož odvětví nebo pododvětví. Zavedení opravného faktoru v závislosti na používaném palivu by totiž mohlo vést k rozdílnému zacházení s odvětvími v jednotlivých členských státech. V tomto ohledu je třeba rovněž uvést, že z důvodu neexistence takového opravného faktoru není žádné zařízení v hospodářské soutěži zvýhodněno prostřednictvím vyššího množství bezplatných povolenek z důvodu používaného paliva.

(viz body 39, 41–44, 81)

6. V rámci systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů, jak jej zavedla směrnice 2003/87 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství, lze skutečnost, že Komise určila referenční hodnoty tepla a paliva za použití referenční účinnosti zemního plynu pro účely určení referenčních hodnot produktu pro účely přidělení povolenek v rozhodnutí 2011/278, kterým se stanoví přechodná pravidla harmonizovaného přidělování bezplatných povolenek na emise platná v celé Unii od roku 2013, považovat za objektivně odůvodněnou.

Volba zemního plynu jako paliva, které je slabším zdrojem CO₂, má totiž za cíl snížení emisí skleníkových plynů. Přesněji, tato volba má za cíl motivovat ke snižování emisí skleníkových plynů a k energeticky účinným technikám, jak stanoví čl. 10a odst. 1 třetí pododstavec směrnice 2003/87.

Mimoto volba použít referenční účinnost jiného paliva by nezabránila, aby bylo zacházeno stejně se zařízeními, která se nacházejí v odlišných situacích z důvodu používání odlišných paliv. I kdyby totiž byly uvedené referenční hodnoty založeny na palivu, které je silnějším zdrojem CO₂ než zemní plyn,

mělo by to jednoduše za následek vyšší referenční hodnoty tepla a paliva. To by vedlo pouze ke zvýšení množství bezplatných povolenek na emise přidělených všem dotčeným zařízením, tedy rovněž zařízením používajícím palivo, které je slabým zdrojem CO₂.

(viz body 49, 50, 58, 106)

7. Ačkoli je pravda, že členské státy mají určitý rozhodovací prostor k provedení směrnice 2003/87 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství, a k vypracování národních alokačních plánů povolenek před začátkem druhého obchodovacího období, tedy do roku 2012, neplatí to pro obchodovací období od roku 2013. Pravidla zavedená směrnicí 2009/29, kterou se mění směrnice 2003/87, pro obchodovací období od roku 2013 totiž zásadně změnila způsoby přidělování povolenek.

Na rozdíl od bodu 1 uvedené přílohy III však čl. 10a odst. 1 směrnice 2003/87, ve znění před změnou prostřednictvím směrnice 2009/29, neodkazuje na národní energetickou politiku. Naopak, podle bodu 8 odůvodnění směrnice 2009/29 považoval zákonodárce po uplynutí druhého obchodovacího období za nutné zavedení harmonizovanějšího systému obchodování s povolenkami na emise, aby se lépe využily přednosti obchodování s emisemi, předešlo narušení vnitřního trhu a ulehčilo propojení systémů obchodování s emisemi.

(viz body 51–53, 56)

8. Z článku 1 druhého pododstavce a z bodu 3 odůvodnění směrnice 2003/87 o vytvoření systému pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů ve Společenství vyplývá, že po změně provedené směrnicí 2009/29 stanoví směrnice 2003/87 větší snížení emisí skleníkových plynů s cílem přispět k takovým úrovním snížení, které se z vědeckého hlediska považují za nezbytné k odvrácení nebezpečné změny klimatu.

Tohoto cíle musí být dosaženo za současného respektování řady dílčích cílů a za použití určitých nástrojů. Hlavním nástrojem k tomuto účelu je systém obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů v Unii, jak vyplývá z článku 1 směrnice 2003/87 a z jejího druhého bodu odůvodnění. Článek 1 první pododstavec této směrnice stanoví, že tento systém podporuje snížení uvedených emisí způsobem efektivním z hlediska nákladů a ekonomicky účinným. Dalšími dílčími cíli, kterým musí uvedený systém odpovídat, jsou zejména zachování hospodářského rozvoje a zaměstnanosti a dále zachování integrity vnitřního trhu a konkurenčního prostředí uvedené v pátém a sedmém bodu odůvodnění této směrnice.

(viz body 68, 69)

9. Viz znění rozhodnutí.

(viz bod 113)